

Emmeloord, 11 december 2018.

Onderwerp

Watertakenplan Noordoostpolder 2019-2024

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

Het Watertakenplan (WTP) Noordoostpolder 2019-2024 vaststellen.

Doelstelling

Op 12 december 2016 heeft u ingestemd in het vervolg niet langer een gemeentelijk rioleringsplan (GRP) vast te stellen. In plaats daarvan schrijven wij samen met het Waterschap een nieuw beleidsplan voor de uit te voeren watertaken met een gezamenlijk belang. Het WTP is inmiddels gereed en leggen wij ter vaststelling aan u voor. Het plan volgt voor vaststelling een vergelijkbare weg bij het Waterschap.

Inleiding

U heeft eind 2016 ingestemd, 2017 als overbruggingsjaar voor het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2012-2016 te gebruiken om het kostendekkingsmodel voor de voorziening riolering te herijken. Het vaststellen van het kostendekkingsmodel blijft uw verantwoordelijkheid en maakt geen onderdeel uit van het overkoepelend plan met het Waterschap. Op 15 mei 2017 heeft u het herijkte kostendekkingsmodel (bijlage 4) vastgesteld.

Het kostendekkingsmodel van het GRP maakt gebruik van een spaarvoorziening. Vooraf wordt gespaard om de benodigde vervangingsinvesteringen voor de riolering te kunnen uitvoeren. De investeringen voor het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken moeten voldoen aan de daarvoor geldende BBV¹-voorschriften om deze ten laste te mogen brengen van de voorziening riolering. Het herijkte kostendekkingsplan vormt het fundament voor een gezamenlijk met het Waterschap te schrijven plan.

Regelgeving bevoegdheid raad voor het plan en de zorgplicht

Voor de onderliggende regelgeving in de artikelen 4.22 en 10.33 Wet Milieubeheer verwijzen wij u naar onderstaande kaders.

Op grond van **artikel 4.22 uit de Wet milieubeheer** stelt u voor een daarbij vast te stellen periode in plaats van een Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) een WaterTakenPlan (WTP) vast. Overeenkomstig het huidige GRP geeft het WTP nog steeds:

- Een overzicht van de aanwezige voorzieningen;
- Een overzicht van de in de door het plan bestreken periode aan te leggen of te vervangen voorzieningen;
- Een overzicht van de wijze waarop de voorzieningen worden of zullen worden beheerd;
- De gevolgen voor het milieu van de aanwezige voorzieningen en van de in het plan aangekondigde activiteiten;
- Een overzicht van de financiële gevolgen van de in het plan aangekondigde activiteiten.

---

¹ BBV = Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten

Artikel 10.33 Wet milieubeheer.

U draagt zorg voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen, door middel van een openbaar vuilwaterwaternet naar een inrichting als bedoeld in artikel 15a van de Wet verontreiniging oppervlaktewater.

De totstandkoming van het Watertakenplan

Bij de start van het schrijven van een nieuw plan is begonnen met het opstellen van een Programma van Eisen. De vragen die wij ons daarbij zelf hebben gesteld zijn:

- *Waarom moet het nieuw te schrijven beleidsplan inhoudelijk voldoen?*
- *Welke thema's mogen in het plan niet ontbreken?*

In plaats van een plan te presenteren met mooie toekomstvisies, stellen wij belang bij een plan dat voor de komende nieuwe periode werkbaar moet blijven. Wij richten ons daarbij op concrete en haalbare acties om samen aan de door ons vastgestelde doelen te werken. Voor het formuleren van onze gezamenlijke doelen, hebben wij vanuit de diverse werkvelden uit zowel ons eigen organisatie als het Waterschap samen twee brede werksessies belegd. Geïnterviewd is, welke doelstellingen wij van belang vinden om in het plan op te nemen. Naast dat vakspecialisten van beide organisaties voor het eerst met elkaar kennis maakten, is onderling informatie uitgewisseld en kennis gedeeld. Als onafhankelijk partij hebben wij Royal Haskoning/DHV opgedragen, ons daarbij te adviseren, ondersteunen en ons gezamenlijk plan te schrijven. Het resultaat in zowel de concept als definitieve versie is gedeeld met de portefeuillehouders van beide colleges. Het hiervoor doorlopen werkproces voor een te schrijven Watertakenplan heeft voor beide partijen een breed gedragen en ondersteund plan opgeleverd.

Argumenten

Waarom een gezamenlijk Watertakenplan met Waterschap Zuiderzeeland

Door de onderlinge samenwerking met het Waterschap te intensiveren geven wij gevolg aan het Bestuurakkoord Water (BAW), zoals deze door de koepels in 2011 is ondertekend. De doelstellingen opgenomen in dit akkoord staan bekend als "de drie k's":

- **k**osten besparen (minder meer);
- **k**waliteitsverbetering;
- verminderen van de personele **k**wetsbaarheid.

Door intensiever met het Waterschap samen te werken, kan aan deze doelstellingen een vierde "k" worden toegevoegd door de beschikbare **k**ennis onderling te willen delen en uitwisselen.

Door bij uitvoering van de verschillende watergerelateerde taken meer samen op te trekken, groeit het onderling besef, dat wij daarvoor naar onze bewoners een gezamenlijk belang en gedeelde verantwoordelijkheid vertegenwoordigen. Door de afstemming bij de uit te voeren maatregelen te versterken, leidt dit tot een verbetering van de efficiëntie ("de dingen goed doen") en effectiviteit bij de daarvoor benodigde investeringen ("de goede dingen doen"), zonder dat er sprake is van een sub-optimalisatie.

Na het vGRP geeft het nieuwe beleidsplan nog meer verbreding

In de Waterwet (voorheen wet gemeentelijke watertaken) is naast de zorgplicht voor de inzameling en transport van afvalwater ook een zorgplicht geformuleerd voor het inzamelen van overtollig hemelwater. Ook geldt een gemeentelijke zorgplicht voor het doelmatig treffen van waterhuishoudkundige maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen.

Het Watertakenplan geeft ten opzichte van het vGRP een verdere verbreding door naast de genoemde zorgplichten ook aandacht te besteden aan overkoepelende thema's, nieuwe opgaven en de aanvoer naar de afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI), zoals aangegeven in onderstaande tabel.

<i>De thema's van het Watertakenplan Noordoostpolder</i>	
Overkoepelend <ul style="list-style-type: none"> • Duurzaamheid en Kringlopen • Participatie • Onderlinge Samenwerking • Data / Gegevens • Watertoets • Communicatieplan 	Zorgplichten en Stromen <ul style="list-style-type: none"> • Afvalwater • Hemelwater • Grondwater • Watersysteem • Buitengebied
'Nieuwe' opgaven <ul style="list-style-type: none"> • Klimaatadaptatie • Medicijnresten en Microplastics • Energietransitie en Water 	Aanvoer naar AWZI <ul style="list-style-type: none"> • Discrepantie • Aan- en Afhaken • Glastuinbouw

In het plan zijn eveneens de taken van het Waterschap opgenomen, waardoor het plan breder en completer van inhoud is. Tussen de taken en verantwoordelijkheden van zowel de gemeente als het Waterschap lopen verschillende dwarsverbanden. Tot op heden waren beide partijen gewend de eigen doelstellingen, zoals vastgelegd in het GRP en in het Transport- en Zuiveringsplan (TZP) van het Waterschap te realiseren.

Het Watertakenplan moet zowel het Waterschap als de gemeente stimuleren samen integraal de beoogde doelstellingen voor zowel de afvalwaterketen als het watersysteem te realiseren. Dit maakt het noodzakelijk de uitvoering van toekomstbestendige maatregelen in zowel de afvalwaterketen als het watersysteem in een vroegtijdig stadium af te stemmen, zonder dat daarvoor het uitvoeren van de eigen taken hoeft te wijzigen. Beide partijen zijn ervan overtuigd dat de voorgenomen nauwere samenwerking voor beide partijen een duidelijk win-win-resultaat gaat opleveren.

Het Watertakenplan dient "slechts" als handvat

Om het Watertakenplan voor de komende planperiode 2019-2024 voldoende "levend" te houden wordt in de praktijk, naast de in de bijlage opgenomen papieren versie, gebruik gemaakt van het iReport (web-rapport). In het iReport kan door enkele muisklikken elk thema en kaartmateriaal worden geraadpleegd, zonder daarvoor een omvangrijk rapport van A tot Z te hoeven doorbladeren. Het iReport wordt regulier jaarlijks geactualiseerd met de mogelijkheid om nieuwe documenten toe te voegen.

Kanttekeningen

Het Watertakenplan vraagt van beide partijen concessies te willen doen

Bij het opstellen van een GRP is het gebruikelijk de eigen visie en ambities autonoom in dit plan te benadrukken. Vervolgens werd het conceptplan ter inzage gelegd om belanghebbenden in de gelegenheid te stellen een zienswijze in te dienen. De ingebrachte zienswijzen werden gewogen en in het conceptplan verwerkt. Het plan werd definitief gemaakt en ter vaststelling aan u voorgelegd.

Het samen met het Waterschap schrijven van een Watertakenplan vraagt van beide partijen een andere denk- en werkwijze. Bij beide partijen moet de bereidheid aanwezig zijn om bij een verschil in belangenafweging concessies te willen doen. Het samen schrijven van een plan was voor beide partijen een nieuwe opgave. De weg om samen te komen tot een definitief plan heeft dan ook langer geduurd dan aanvankelijk werd ingeschat. Met wederzijds begrip is het ons in het gezamenlijk Watertakenplan gelukt over de discussiepunten voldoende consensus te bereiken. Door maatwerk willen wij samen tot efficiënte, doelmatige en gedragen oplossingen voor onze watervraagstukken komen. Het eindresultaat heeft een evenwichtig Watertakenplan opgeleverd.

Niet alle investeringen komen ten laste van de voorziening riolering

Doordat het Watertakenplan in vergelijking tot het traditionele GRP breder van inhoud is, zijn in het takenplan ook de activiteiten meegenomen, meer betrekking hebbend op het watersysteem. Niet voor alle activiteiten opgenomen in het nieuwe plan is het toegestaan deze ten laste te brengen van de voorziening riolering. Dat maakt het plan minder transparant. Voor de uit te voeren activiteiten niet ten laste komend van de voorziening riolering, komen wij in een te schrijven perspectiefnota 2020-2024 terug.

Planning/uitvoering

Nadat u het WTP heeft kunnen vaststellen, gebruiken wij dit plan om in februari het uitvoeringsprogramma voor de riolering voor het planjaar 2019 vast te stellen. Begin 2019 controleert de accountant de jaarstukken, zoals onder andere de onderbouwing van de rioleringsvoorziening.

Beheer Openbare Ruimte 2015-2024

Het Watertakenplan eindigt in 2024. Voor deze planningshorizon is gekozen om het plan in het vervolg gelijk op te laten lopen met ons vastgesteld Beheerplan Openbare Ruimte 2015-2024. Met name de exploitatie voor het wegbeheer vraagt een nauwe afstemming met de rioleringsmaatregelen. Door herstraatwerkzaamheden zoveel mogelijk gelijk op te laten lopen met de rioleringswerkzaamheden, kan door het "werk met werk maken" zo efficiënt mogelijk uitvoering worden gegeven aan de benodigde maatregelen.

Besluitvorming bij het Waterschap

Het moment waarop de AV van het Waterschap het Watertakenplan Noordoostpolder kan vaststellen is op dit moment nog niet bekend. Wel heeft het Waterschap toegezegd dat vaststelling van het plan voor de komende waterschapsverkiezingen op 20 maart 2019 gaat plaatsvinden.

Tot slot is het de bedoeling ons gezamenlijk Watertakenplan niet in alle stilte door beide bestuursorganen te laten vaststellen. Het schrijven van een gezamenlijk Watertakenplan door het Waterschap Zuiderzeeland en de gemeente Noordoostpolder is in ons land in de vorm zoals deze is opgesteld een noviteit en voor beide partijen reden om daar aandacht voor te vragen.

Bijlagen

1. Watertakenplan Noordoostpolder 2019-2024;
2. Raadsvoorstel en –besluit "Evaluatie Afvalwaterakkoord en verlenging bestaand Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) d.d. 31 oktober 2016;
3. Raadsvoorstel en –besluit "Toekomstgerichte riolanalyse en herijking kostendekkingsmodel" d.d. 29 maart 2017;
4. Kostendekkingsmodel 2011-2080;
5. Uitvoeringsplan 2018-2026;
6. I-Report Watertakenplan Noordoostpolder 2019-2024 (zie link e-mail).

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : de heer J.W. Simonse
Steller : de heer J. de Leeuw; 06 13 33 02 92;
j.deleeuw@noordoostpolder.nl

